

Πώς χειρίζεσαι μια ομηρία ή μια απόπειρα αυτοκτονίας; Ο πρώτος Έλληνας διαπραγματευτής κρίσεων εξηγεί

Έχοντας εκπαιδευτεί από το FBI και τη Scotland Yard, ο Ανδρέας Κωνσταντακόπουλος έχει συμμετάσχει σε δεκάδες περιστατικά, από την απαγωγή του εφοπλιστή Παναγόπουλου μέχρι την πρόσφατη υπόθεση Λεμπιδάκη

Ακης Κατσούδας
13.10.2018 | 09:32

Ο αστυνομικός Ανδρέας Κωνσταντακόπουλος είναι από τους πρώτους Έλληνες διαπραγματευτές κρίσεων σε περιστατικά απαγωγών, ομηριών και αυτοκτονιών.

Στις 12 Ιανουαρίου 2009 ένα λευκό βανάκι κλείνει τον δρόμο στο πολυτελές αυτοκίνητο του εφοπλιστή Περικλή Παναγόπουλου στο Καβούρι. Τρεις άνδρες οπλισμένοι και με κρυμμένα τα πρόσωπά τους, τον αρπάζουν και τον βάζουν μέσα στο φορτηγό. Από εκείνη τη στιγμή ξεκινά μία από τις υποθέσεις απαγωγής που επρόκειτο να συγκλονίσει το πανελλήνιο.

Για τις υπόλοιπες 8 μέρες, με τα τηλεοπτικά κανάλια να είναι συνεχώς επί ποδός, η οικογένεια του εφοπλιστή μαζί με μια ομάδα διαπραγματευτών κρίσεων της ελληνικής αστυνομίας, κλεισμένοι στο σπίτι του Παναγόπουλου, συνομιλούν με τους απαγωγείς προκειμένου να αφεθεί ελεύθερος ο όμηρος.

Ο Ανδρέας Κωνσταντακόπουλος είναι ο υπεύθυνος της ομάδας που στέκεται δίπλα στο ακουστικό, όσο η οικογένεια διαπραγματεύεται με τους απαγωγείς. «Φεύγαμε από το σπίτι μόνο για να κάνουμε ένα μπάνιο και επιστρέψαμε. Αφήναμε κάποιον πίσω αλλά το μυαλό μας ήταν συνεχώς εκεί. Δεν υπήρχε στο μυαλό μας η κούραση» παραδέχεται σήμερα ο Υποστράτηγος ε.α της Ελληνικής Αστυνομίας.

Ο Ανδρέας Κωνσταντακόπουλος είναι από τους πρώτους Έλληνες διαπραγματευτής κρίσεων, όπως είναι η ακριβής ορολογία. Ο πρώτος δηλαδή αστυνομικός στην Ελλάδα που μαθαίνει πώς να διαπραγματεύεται σε περιστατικά απαγωγών, ομηριών και αυτοκτονιών.

Μετά από 192 ώρες διαπραγμάτευσης ο Περικλής Παναγόπουλος τελικά αφήνεται ελεύθερος, με τους απαγωγείς να παίρνουν 30 εκατομμύρια ευρώ για λίτρα. «Η κούραση βγαίνει μετά, αλλά αν όλα έχουν πάει καλά, η ηθική ικανοποίηση σε ξεκουράζει κατά κάποιο τρόπο» εξηγεί.

Ο Ανδρέας Κωνσταντακόπουλος είναι από τους πρώτους Έλληνες διαπραγματευτές κρίσεων, όπως είναι η ακριβής ορολογία. Ο πρώτος δηλαδή αστυνομικός στην Ελλάδα που μαθαίνει πώς να διαπραγματεύεται σε περιστατικά απαγωγών, ομηριών και αυτοκτονιών.

Η αρχική ομάδα διαπραγματευτών κρίσεων δημιουργείται στην Ελλάδα το 2002, προκειμένου να καλυφθούν τα θέματα ασφαλείας που μπορεί να προέκυπταν στους επερχόμενους Ολυμπιακούς Αγώνες της Αθήνας.

Ο μέχρι τότε αξιωματικός στο εγκληματολογικό της Ελληνικής Αστυνομίας, κ. Κωνσταντακόπουλος, εκπαιδεύεται στις διαπραγματεύσεις σε συνθήκες ομηριών, απαγωγών και αυτοκτονιών, από το FBI και τη Scotland Yard.

Στις ΗΠΑ έχει την τύχη να εκπαιδευτεί από διαπραγματευτές του FBI που χειρίστηκαν τη διάσημη πια οχύρωση στο Γουέικο του Τέξας το 1993. Μέλη μιας χριστιανικής αίρεσης, προεξάρχοντας του «μεσσία» Ντέιβιντ Κορές, κλείνονται σε ένα κτίριο και απειλούν πως θα ξεκινήσουν πόλεμο εναντίον της ανθρωπότητας.

© Το κατεστραμμένο αυτοκίνητο που απήγαγε και μετέφερε τον εφοπλιστή Παναγόπουλο στο κρησφύγετο. Πηγή: ΑΠΕ/ΜΠΕ

Για πάνω από επτά εβδομάδες, επί 24 ώρες, προσπαθούν να φτάσουν σε συμφωνία με τον ηγέτη της αίρεσης, ο οποίος από την άλλη αρχίζει να απαγγέλλει εδάφια από το Βιβλίο της Αποκάλυψης.

Το πρωί της 19ης Απριλίου του 1993, και ενώ η ομάδα του FBI είναι διχασμένη, οι αστυνομικές αρχές των ΗΠΑ αρχίζουν να πολιορκούν το κτίριο, το οποίο παίρνει φωτιά. Ο απολογισμός, τραγικός. 76 μέλη της αίρεσης πέφτουν νεκρά, μεταξύ αυτών γυναίκες και παιδιά. Η υπόθεση διχάζει μέχρι σήμερα το κοινό αλλά και τους διαπραγματευτές κρίσεων παγκοσμίως.

Το πιο δύσκολο κομμάτι της εκπαίδευσης, όπως αναφέρει ο Ανδρέας Κωνσταντακόπουλος, το περνά με τη Scotland Yard. «Ξυπνούσαμε 8 το πρωί και κοιμόμασταν στις 2 τα ξημερώματα της επόμενης μέρας» θυμάται ο διαπραγματευτής σήμερα. Η Scotland Yard είναι αυτή που συστήνει την ομάδα, με τον κ. Κωνσταντακόπουλο να εκπαιδεύει τους πρώτους Έλληνες διαπραγματευτές.

«Το πιο σημαντικό στοιχείο σ' έναν διαπραγματευτή κρίσεων είναι ο αυτοέλεγχος. Υπάρχει μια αρχή: Εάν θέλεις να ελέγξεις το περιβάλλον σου, πρέπει να ελέγξεις πρώτα τον εαυτό σου. Ο τρόπος που παρατηρήσεις, στέκεσαι και αντιδράς παίζει καθοριστικό ρόλο στην εξέλιξη του περιστατικού».

Για να επιτευχθεί αυτή η αυτοκυριαρχία, οι μαθητές κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης συμμετέχουν σε προκλητικά, ακραία και ιδιαίτερα στρεσογόνα σενάρια προσομοίωσης μιας απαγωγής, μιας ομηρίας ή μιας αυτοκτονίας, τα οποία «ίσως ποτέ να μην αντιμετωπίσουν σε τέτοιο βαθμό στην πραγματική ζωή».

«Πρέπει να μάθεις να παρατηρείς ακόμα και τον τόνο της φωνής του ανθρώπου που έχεις απέναντί σου. Η φράση του Andre Breton τα εξηγεί όλα: "Μια λέξη και όλα σώζονται. Μια λέξη και όλα χάνονται". Η ικανότητα στην επικοινωνία και η βαθιά γνώση της επικοινωνιακής διαδικασίας είναι η βασική δεξιότητα ενός διαπραγματευτή».

📍 Απελευθέρωση τελευταίων ομήρων στην πειρατεία σε λεωφορείο του ΚΤΕΛ στην Λεωφόρο Μαραθώνος το 2004. Πηγή: Eurokinissi

Ο ίδιος, μέχρι το 2011 που αποστρατεύεται, δρα σε δεκάδες επιχειρήσεις, μεταξύ των οποίων η ομηρία στην Εθνική Τράπεζα του Πειραιά και η απαγωγή του Γ. Μυλωνά το 2008. Και οι δυο επιχειρήσεις στέφονται με επιτυχία καθώς δεν πεθαίνει κανείς.

«Η διαφορά με τη δημιουργία της Ομάδας Διαπραγματεύσεων είναι πως πριν η διαπραγμάτευση γινόταν από ανθρώπους που απλά είχαν την ικανότητα να μιλάνε, κάτι που δεν τους έκανε αυτόματα διαπραγματευτές» εξηγεί ο κ. Κωνσταντακόπουλος.

Η έλλειψη, ακριβώς, διαπραγματευτών τα προηγούμενα χρόνια προκαλεί μερικά από τα μεγαλύτερα φιάσκα της Ελληνικής Αστυνομίας. Μεταξύ αυτών, η λεωφορειοπειρατεία του 1999 που καταλήγει τελικά στον θάνατο επί αλβανικού εδάφους των ομηροκρατών και ενός Έλληνα πολίτη, και η γνωστή πια ομηρία της οδού Νιόβης με τον Σορίν Ματέι, η οποία μεταδίδεται ζωντανά από την τηλεόραση, με τον δράστη να συνομιλεί για μεγάλο χρονικό διάστημα με τον τότε παρουσιαστή του ΣΚΑΐ, Νίκο Ευαγγελάτο, ο οποίος, κατά κάποιο τρόπο, παίρνει το ρόλο του διαπραγματευτή.

«Έκανε έγκλημα όποιος έκλεισε το ακουστικό. Η υπόθεση ήταν άκρως διαπραγματεύσιμη» συμπεραίνει σήμερα ο κ. Κωνσταντακόπουλος.

📷 Στιγμιότυπα από την επιχείρηση της αστυνομίας για την απελευθέρωση των αμύρων του Ρουμάνου κακοποιού Σορίν Ματέι. Φωτογραφία του διαμερίσματος που ήσαν οι άμφοι. © 1998 ΔΠΕ

📷 Στιγμιότυπα από την επιχείρηση της αστυνομίας για την απελευθέρωση των αμύρων του Ρουμάνου κακοποιού Σορίν Ματέι. © 1998 ΔΠΕ

Στην Ελλάδα σήμερα υπάρχουν 120 διαπραγματευτές κρίσεων, οι οποίοι ασκούν τα καθήκοντα επιπρόσθετα των καθημερινών τους υποχρεώσεων, εθελοντικά και χωρίς πρόσθετο όφελος. «Μπορεί να μην το καταλαβαίνουν πολλοί αλλά στόχος μας είναι να σωθούν όλοι σε μια απαγωγή ή μια ομηρία. Ακόμα και ο ομηροκράτης».

Πόσο εύκολο είναι, όμως, να διαχειριστεί κανείς τον θάνατο ακόμη και ενός εγκληματία με τον οποίο συνδιαλέγεται για ώρες; «Ναι, έχουμε χάσει άνθρωπο μετά από έξι ώρες διαπραγμάτευση. Δεν μπόρεσε να διαχειριστεί τα αποτελέσματα των προηγούμενων πράξεών του» θυμάται ο κ. Κωνσταντακόπουλος.

Το σημαντικότερο σε τέτοιες περιπτώσεις, όπως παραδέχεται ο ίδιος, είναι να μην αναπτύξει μετατραυματικό στρες ο αστυνομικός, για το οποίο επιστρατεύονται οι ψυχολόγοι της ΕΛ.ΑΣ.

Ο Ανδρέας Κωνσταντακόπουλος αποστρατεύεται το 2011, ωστόσο ποτέ δεν σταματά να παρατηρεί και να βοηθά, όποτε χρειάζεται, ακόμη μέχρι σήμερα. Στην πρόσφατη πολύμηνη απαγωγή Λεμπιδάκη, η οποία, όπως σημειώνει, αποτελεί παγκόσμια επιτυχία της Ελληνικής Αστυνομίας, εμπλέκεται διακριτικά. «Μην ξεχνάτε πως οι διαπραγματευτές που χειρίστηκαν την υπόθεση ήταν μαθητές μου και συνεργάτες μου. Εγώ θα 'μαι πάντα εκεί για αυτούς».